

**РЪКОВОДСТВО ЗА НОВИТЕ
ПРОЦЕДУРИ, КОИТО РЕГУЛИРАТ
ПРАВОТО НА ПРЕБИВАВАНЕ НА
ГРАЖДАНИТЕ НА ДЪРЖАВИ
ЧЛЕНКИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪЮЗ И НА ТЕХНИТЕ РОДНИНИ**

Написано от Паоло Фазано

Издаваме благодарност за съдействието на:

Юри Фарабеголи (Общински съветник по политиките за емиграцията в Общината на Равенна), Дзелинда Каприни (Адресна служба на Общината в Равенна), Орнелла Лупо и Доменика Чезано (Служба за емигрантите към полицейския участък в Равенна), Грация Фабри (Центрове за безработни на Област Равенна), Кристина Франкини (Фирмен регистър към Търговската, Индустиална, на майсторите и на селското стопанство Камера в Равенна), Раффаела Суттер (служба за политика за младежта и за равни възможности на Общината в Равенна), Ноемия Пиоланти (Зона 3 Политика за подкрепа на Общината в Равенна), Анна Пуритани (Зона2 сервис за гражданите на Общината в Равенна), Росселла Сегуирини (Здравна служба в Равенна), Марио Силвестри (U. O. Politiche per l'immigrazione del Comune di Ravenna), Лука Пачини (ANCI Емиграция), Романо Минарди (Адресна служба към Общината в Банякавалло), Маринелла Гондоллини (Асоциация "Citta Meticcia") и Симона Чентонце.

Издаваме специални благодарности на Префекта на Равенна Флориана Де Санчтис, на Префекта Наместник на Равенна Раффаеле Сирико и на Данила Конжа (Префектура на Равенна) които учредиха и координираха районен технически комитет за прилагането на Указ 30/07 , от който използвахме многобройни и стойности идеи за написването на това ръководство.

Превод на:

Симона Чобану
Франческа Джерачи
Гергана Петрова
Кайетана Стройвас
Лоренцо Вианели

ПРЕЗЕНТАЦИЯ

Публикацията на многоезичното ръководство е един от продуктите предвидени от Проекта на инициативата на Европейската Общност **Equal M.O.B.I.L.I.** (Модел за основна ориентация на младите емигранти) - н.протокол IT-G2-EMI-019 отнасящ се до: PA 2004-0307/RER (акция1) и PA 2004 0333/RER (акция 2).

Проектът, представен от **Института за Обучение & Работа в Bologna (Conorzio Formazione & Lavoro di Bologna)** и одобрено от Оста на заетостта, има като основна цел да улесни по най- подходящия и стойностен начин да включи в работния пазар младите емигранти, активирайки експеримент в трите общини партньори (Ravenna, Savignano sul Rubicone, Imola), да приложат на дело модернизирани методи за разпознаване на дипломите и на неформалните умения на чуждестранните граждани.

В следствие на влизането в сила на Указ н. 30/07, регулиращ движението и пребиваването на граждани на Съюза и на техните роднини в нашата страна, смятаме, че е полезно изработването на ръководство, което може да бъде полезно и за крайните потребители (европейските граждани и техните роднини) и за Общините, от момента в който службите за Адресна регистрация издават удостоверението за престой.

Ръководството, преведено на 6 езика, английски, френски, испански, румънски, полски и български, е създадено за да отговори на нуждите най- вече на гражданите на Източна Европа, чието присъствие на нашата територия, след влизането на България и Румъния в ЕС значително се увеличава.

Доктор Едуардино Каваллетто
(директор на Консорциума за работа и квалификация)

Съдържание	стр. 247
ГРАЖДАНИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, ПРЕБИВАВАЩИ В ИТАЛИЯ ЗА СРОК ДО ТРИ МЕСЕЦА	стр. 249
1. Гражданини на ЕС, пребиваващи в Италия за срок до три месеца.	стр. 250
2. Роднини, които не са граждани на страни - членки на ЕС.	стр. 250
3. Дуги роднини или партньори, които не са граждани на ЕС.	стр. 250
4. Социално подпомагане.	стр. 251
5. Здравно осигуряване.	стр. 251
ГРАЖДАНИНИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, ПРЕБИВАВАЩИ В ИТАЛИЯ ЗА ПОВЕЧЕ ОТ ТРИ МЕСЕЦА	стр. 253
1. Престоят в Италия за повече от три месеца .	стр. 254
2. Документи удостоверяващи наличието на роднински връзки.	стр. 254
3. Здравна застраховка с цел адресна регистрация.	стр. 254
4. Документи удостоверяващи наличието на финансови средства.	стр. 255
5. Документи необходими за адресна регистрация и за издаване на удостоверение за престой.	стр. 255
5.1 Работещи на договор.	стр. 255
5.2 Сезонни работници.	стр. 256
5.3 Работещи за собствена сметка.	стр. 257
5.3.1 Регистрирани по ДДС.	стр. 257
5.3.2 Без регистрация по ДДС.	стр. 258
5.4 Загуба на работното място.	стр. 259
5.5 Граждани притежаващи все още валиден документ за престой.	стр. 261
5.6 Граждани, които са вече адресно регистрирани.	стр. 262
5.7 Граждани представили в миналото молба за карта за престой	стр. 262
5.8 Граждани адресно регистрирани и притежаващи все още валиден документ за престой.	стр. 262
5.9 Учащи.	стр. 263
5.10 Граждани пребиваващи по други причини .	стр. 263
5.11 Граждани пребиваващи по религиозни причини.	стр. 264
5.12 Непридружени малолетни.	стр. 264
6. Липса на необходимите условия за престой .	стр. 264

РОДНИНИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯТ ГРАЖДаниН ПРЕБИВАВАЩ ЗА ПОВЕЧЕ ОТ ТРИ МЕСЕЦА	стр. 267
1. Роднини на граждани на ЕС пребиваващи в Италия.	стр. 268
2. Граждани на ЕС, роднини на работещите в Италия европейски граждани.	стр. 268
3. Граждани на ЕС, роднини на учащите в Италия европейски граждани.	стр. 268
4. Граждани на ЕС, роднини на граждани на ЕС намиращи се в Италия, които не са нито учащи, нито работещи.	стр. 269
5. Роднини, които не са граждани на ЕС.	стр. 270
6. Други роднини или партньори ЕС, на европейските граждани, намиращ се в Италия	стр. 270
7. Други роднини или партньори, които не са граждани на ЕС.	стр. 271
8. Роднини на италиански граждани.	стр. 272
ПРАВОТО НА ПОСТОЯНЕН ПРЕСТОЙ	стр. 273
1. Удостоверение за постоянен престой.	стр. 274
2. Постоянна карта за престой за роднини, които не са граждани на страни членки на ЕС	стр. 274
РЕЗЮМЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ НЕОБХОДИМИ ЗА АДРЕСНА РЕГИСТРАЦИЯ И ИЗДАВАНЕ НА УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА ПРЕСТОЙ	стр. 275
ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ НА ГРАЖДани НА ЕС И НА РОДНИНИТЕ ИМ	стр. 283
1. Записване в националната здравна служба	стр. 284
2. Граждани на ЕС застраховани в друга държава на Европейския Съюз.	стр. 285
3. Частна застраховка	стр. 286
РЕЗЮМЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ ДОКУМЕНТИ ЗА ЗАПИСВАНЕ В НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНА СЛУЖБА	стр. 287

Увод

От 11 април е в сила указ номер 30/2007¹¹⁷ регулиращ движението и пребиваването на граждани на държавите членки на ЕС¹¹⁸ и на техните роднини в Италия. Престоят за периоди по- кратки от три месеца на граждани на страните членки на ЕС, не подлежи на никакви формалности. За периоди по- дълги и за първите 5 години от пребиваването, новият закон предвижда ясно разделение между работещия - гражданин на ЕС и неговите роднини от една страна и европейски граждани пребиваващи по причини различни от работа, от друга, като например студенти, туристи и т.н. Първите както ще видим по нататък, имат право на престой и на незабавен достъп до социално- здравната осигурителна система наравно с италианските граждани, за разлика от другите, които за да могат да упражняват правото си на престой, трябва да гарантират, че имат възможност да се издържат и да се осигуряват здравно за собствена сметка, за да не са в тежест на националната здравно и социално осигурителна система. След пет годишно легално пребиваване, гражданите добиват правото на постоянен престой безусловно.

Тази нормативна уредба представлява опит да обедини два от основните принципи на ЕС- свободното движение на хора и фирми, с това за запазване на стабилността на здравно и социално- осигурителните системи на страните членки. Разликите в социалните системи на европейско ниво могат да предизвикат масова емиграция на населението на страните нови членки на ЕС към страните основателки, със значителни социални и икономически последствия. Оттук и апелът на директива 2004/38/СЕ да бъде избегната възможността граждани на ЕС да се превърнат в изключителна тежест за социалната система на държавите- членки където пребивават и възможността тези граждани да бъдат отдалечени от територията на Итали, ако това се случи.

Указът съдържа много други новости и изменения на основните схеми, които в последните десет години регулират влизането и пребиваването на чуждестранни граждани в Италия. Гражданите на ЕС не се обръщат повече към полицейкия участък (Questura) за карта за престой, но към Адресната служба на общината по местоживеене(Anagrafe presso il Comune), която издава удостоверение за легален престой.

С изключение за сезонни работници, удостоверението за пребиваване е безсрочно, но неизпълнението на изискванията за пребиваване води до загуба на правото на пребиваване

¹¹⁷ Директива на Европейската общност номер 2004/38/СЕ, относно правото на гражданите на ЕС и на техните роднини, да се придвижват и да се установяват свободно на територията на страните членки.

¹¹⁸ Приравнени на гражданите на ЕС са гражданите на Швейцария, Сан Марино и на държавите принадлежащи на ЕФТА (Норвегия, Исландия и Лихтенщайн).

В миналото картата за престой издадена от полицейския участък (Questura), представляваше сама за себе си предпоставка за достъп до определени услуги наравно с италианските граждани. Системата която се утвърждава сега, предвижда, че организации като здравните (Azienda Usl), социалните и жилищни служби към общините, трябва да проверяват сами дали са налице необходимите условия за престой.

**ЕВРОПЕЙСКИ ГРАЖДАНИ ПРЕБИВАВАЩИ
В ИТАЛИЯ ЗА СРОК ДО ТРИ МЕСЕЦА**

1. ГРАЖДАНИ НА ЕС ПРЕБИВАВАЩИ В ИТАЛИЯ ЗА СРОК ДО ТРИ МЕСЕЦА

До три месеца от влизането в Италия, европейските граждани пребивават в страната без никакви условия или формалности, освен притежанието на валиден документ за самоличност, издаден от властите на държавата на която принадлежат.

Необходимо е да демонстрират, ако им бъде поискан от италианските власти.:

- **Валиден документ за самоличност от държавата на която са граждани** (паспорт или лична карта валидна за чужбина)

2. РОДНИНИ, КОИТО НЕ СА ГРАЖДАНИ НА ЕС

За роднини се считат съпругът/а¹¹⁹, преките наследници по низходяща линия на възраст до 21 години или които са на издръжка и тези на съпруга/та, преките предшественици по възходяща линия на издръжка и тези на съпруга/а .

Роднините, които не са граждани на ЕС и които придружават европейския гражданин пребиваващ в Италия, имат същите права при условие, че имат валиден паспорт и са влезли в страната с редовна входна виза.

Не е необходимо да се представят в полицейския участък (Questura)¹²⁰, но да представят следните документи ако им бъдат поискани от властите за обществена сигурност:

- **валиден паспорт;**

- **входна виза издадена от италианската консулска служба в държавата на произход**¹²¹.

3. ДРУГИ РОДНИНИ И ПАРТНЬОРИ, КОИТО НЕ СА ГРАЖДАНИ СТРАНИ ЧЛЕНКИ НА ЕС

¹¹⁹ По мнение на пишещия, чл.6, запетая.2 от указ 30/07, предвижда, че роднини, които не са граждани на ЕС, не са обект на никакви формалности или условия, освен входната виза, е отменен от новата дисциплина за къси престои която налага на гражданите на страни които не са членки на ЕС, декларация за престой.

¹²⁰ Според мнението на автора, липсата на входна виза, може да бъде заместена от документите доказващи наличието на роднински връзки, имащи легална стойност в Италия.

Други роднини (нито съпругът/а, нито преки такива по възходяща и низходяща линия и тези на съпруга/та, на издръжка на европейския гражданин), които нямат гражданство на страни членки на ЕС, могат да влязат в Италия с виза за "residenza elettiva" при следните условия:

- Съжителстват или са на издръжка на европейският гражданин имащ право на престой в Италия
- Тежки здравословни причини, налагащи на гражданина на ЕС, който пребивава в страната, да се грижи лично за близките си.
- Когато се отнася за партньор с когото европейският гражданин има стабилна връзка, удостоверена документално от държавата, на която принадлежи.

В този случай партньорът или роднината, които не са граждани на страни членки на ЕС, трябва да притежават:

- **Валиден паспорт;**
- **Входна виза за "residenza elettiva", издадена от Консулския отдел на Италия в страната на произход.**

4. СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

Гражданинът на ЕС и неговите роднини не придобиват право на социални услуги по време на първите три месеца от пребиваването им в Италия, освен ако това право не е придобито автоматично по силата на дейността, която упражняват или ако е предвидено от други законови разпоредения.

5. ЗДРАВНИ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

Гражданите на ЕС, които се намират в Италия като туристи или за срок до три месеца, нямат право на записване в Националната здравна служба (SSN), с изключение на сезонните работници с редовен трудов договор и притежателите на формуляр Е 106 с валидност три месеца. Всички други, които не притежават европейската здравна книжка (TEAM), заплащат здравните услуги, които ползват, изцяло за собствена сметка. Притежателите на здравна книжка (TEAM) или на друг модел издаден от държавата на произход, имат право да ползват здравни услуги според съответните права които предвижда тази книжка или другия модел в тази държава. В случай че европейският гражданин не е снабден със здравна книжка или друг модел, здравната служба може да изиска по служебен път въпросното свидетелство от чуждата държава. При липса на въпросните условия дължимите суми за здравни услуги ще бъдат изискани директно от потърпевшия.¹²²

¹²² Напомняме, че е предвидено продължение за употребата на STP (здравни книжки използвани от нелегално пребиваващи граждани) за спешни и неотложни грижи за

настоящата година, на български и румънски граждани които са имали такава на 31 декември 2006. За всички останали които не се намират в гореописаната ситуация, вече не е възможно да бъде получена STP. Спешните и неотложни грижи са гарантирани и на хора които не са осигурени в държавата на произход и при неотложни случаи, но здравните служби запазват правото да изискат тези суми от тези държави.

**ЕВРОПЕЙСКИЯ ГРАЖДАНИН, КОЙТО
ПРЕБИВАВА В ИТАЛИЯ ЗА СРОК ПО-
ДЪЛЪГ ОТ ТРИ МЕСЕЦА**

1. ПРЕСТОЯТ В ИТАЛИЯ ЗА ПОВЕЧЕ ОТ ТРИ МЕСЕЦА

Когато изтекат три месеца от влизането в Италия, е необходимо европейският гражданин да се регистрира в Адресна служба към общината по местоживееене и да му бъде издадено удостоверение за престой.

Ако се намира в Италия като работещ или като роднина на работещи, е необходимо да документира пред адресната служба, освен постоянния си адрес, съответно работните отношения или роднинските връзки; В други случаи на престой като учащи, туристи и т.н., е необходимо да демонстрира наличието на необходимите средства за да не е в тежест на обществената система за подпомагане и на здравна застраховка годна да покрие евентуални здравни разходи.

Притежанието на необходимите условия за престой може да бъде демонстрирано с всички средства предвидени от нормативната уредба в сила.

2. ДОКУМЕНТИТЕ ДОКАЗВАЩИ НАЛИЧИЕТО НА РОДНИНСКИ ВРЪЗКИ

Документите, издадени от държавата на произход, които удостоверяват наличието на роднински връзки, за да имат легална стойност в Италия, е необходимо да бъдат преведени на италиански език и легализирани от италианската консулска служба в съответната държава или с печат APOSTILLE, по смисъла на Конвенцията подписана в Аиа 1961 г. Като алтернатива е възможно да бъде представен сертификат издаден от консулската служба в съответната държава, преведен на италиански език и заверен към префектурата (Prefettura) или да бъдат представени за страните които са се присъединили, многоезични сертификати по смисъла на парижката конвенция от 1956.

3. ЗДРАВНАТА ОСИГУРОВКА С ЦЕЛ АДРЕСНА РЕГИСТРАЦИЯ

С документите доказващи трудова дейност и с удостоверението за престой се извършва записването в здравна служба (SSN) наравно с италианските граждани.

Който пребивава в Италия с цел обучение (включително професионална квалификация или по други причини), е необходимо да има сключена здравна застраховка, годна да покрие всички рискове на националната територия, с продължителност от поне една година или равна на курса на обучение или на професионална квалификация ако е по- кратък от една година.

Формулярите e106, E120, E121 (или E 33), E109 (или E 37), удовлетворяват изискването за здравно покритие, с цел адресна регистрация.

Обратно, европейската здравна книжка (TEAM) издадена от държавата на произход не замества здравната застраховка.

4. ДОКУМЕНТИТЕ УДОСТОВЕРЯВАЩИ НАЛИЧИЕТО НА НЕОБХОДИМИТЕ ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА

Адресната регистрация на учащи, граждани на ЕС или на тези които пребивават в Италия по причини различни от трудови, зависи и от наличието на необходимите финансови средства, така че да бъде избегната възможността гражданинът да се превърне в тежест на общественото подпомагане.

Това изискване може да бъде удовлетворено според следната таблица:

Минимални средства изисквани ¹²³	Номер на ценовете на семейството ¹
Евро 5.061,68	Гражданинът + един роднина
Евро 10.123,36	Гражданинът + двама или трима роднини
Евро 15.185,04	Гражданинът + четирима или повече роднини

Таблица 1

Наличието на необходимите финансови средства може да бъде демонстрирано чрез представянето на съответните документи (пенсионен сертификат, декларация за доходите, пари в брой или ценни книжа, банкови гаранции, спестовни книжки, извлечения от банковата сметка), както е предвидено от чл. 46 е 47 на Указа от 28 декември 2000, н. 445.

В декларацията трябва да е посочена необходимата информация за да могат да бъдат извършени евентуални контроли, от страна на компетентните служби относно реалното наличие на необходимите финансови ресурси. Липсата на тези средства позволява гражданина на ЕС, да бъде отдалечен от територията на страната.

5. НЕОБХОДИМИТЕ ДОКУМЕНТИ ЗА АДРЕСНА РЕГИСТРАЦИЯ КЪМ СЪОТВЕТНАТА ОБЩИНА И ЗА ИЗДАВАНЕ НА УДОСТОВЕРЕНИЕТО ЗА ПРЕСТОЙ

5.1 РАБОТЕЩИ НА ДОГОВОР

Адресна регистрация и издаване на удостоверение за престой за работещи, се извършват срещу представяне в адресната служба на общината по местоживеене на следните документи.

- 1) **Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съответната държава, валидна за чужбина);**
- 2) **личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **декларация за постоянен адрес;**

¹²³ Когато се смятат общите доходи, се държи сметка на евентуални доходи от страна на роднини съжителители на европейския гражданин.

- 4) италианска шофьорска книжка, ако съществува такава¹²⁴;
- 5) талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия
- 6) последния фиш за заплатата, валиден договор за работа или талона от внесените такси INPS за домашни работници (като алтернатива: писмо за назначаване, декларация от работодателя, писмо за назначаване до Центъра за безработни (Centro per l'Impiego)¹²⁵
- 7) разрешително (nulla osta¹²⁶) издадено от Sportello Unico per l'immigrazione, Prefettura –UTG, (Prefekturata) ако се отнася за граждани на новите страни членки (румънци и българи) които влизат за първи път в Италия и са назначени в сектори различни от следните:
 - сезонна работа
 - агрикултура и туристическо-хотелиерски
 - домашни помощници и асистенти на болни възрастни хора;
 - строителство;
 - металмеханика;
 - диригенти и висококвалифицирани;
 - риболовни и морски;
 - артисти, танцьори ит.н.

5.2 СЕЗОННИ РАБОТНИЦИ

Намиращите се в Италия като сезонни работници, могат да бъдат адресно регистрирани във временния регистър на общината, за необходимия срок.

В този случай общинския служител издава удостоверение за временна адресна регистрация с валидност от една година.

За бъде регистриран към Адресна служба към съответната община по местоживееене е необходимо да бъдат представени:

- 1) **валиден договор за работа (или писмо за назначаване, декларация от работодателя, писмо за назначаване до Центъра за безработни (Centro per l'Impiego)**

¹²⁴ Напомняме, че гражданите на ЕС, които са адресно регистрирани в Италия, могат да използват шофьорската си книжка издадена от страната на произход на италианска територия, без ограничения във времето, стига да е в срок на валидност. Не е задължително да бъде конвертирана в италианска шофьорска книжка.

¹²⁵ Нито в законът, нито в допълните разпоредби на Министерство на Вътрешните Работи е посочено минимално работно време, продължителност на трудовия договор или минимален доход, доколкото трудовия договор сам по себе си дава статус на работещ, с всички гаранции и защита предвидени от европейското право и от международните конвенции.

¹²⁶ След адресната регистрация, гражданите на новите страни членки на Европейския Съюз, назначени с разрешително (nulla osta), могат да променят работата си във всеки момент и не е необходимо новите работодатели да изискват отново разрешително от SUI, дори и да се отнася за сектори различни от посочените в т.7 от този абзац

- 2) Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава валидна за чужбина);
- 3) личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate);
- 4) формуляр за временна адресна регистрация

Адресната регистрация ще бъде прекъсната до максимум една година. В случай, че гражданинът ЕС се установи за постоянно в тази община, е необходимо да представи отново документите доказващи, че отговаря на условията предвидени от закона

5.3 РАБОТЕЩИ ЗА СОБСТВЕНА СМЕТКА (ПРЕДПРИЕМАЧИ)

5.3.1 РЕГИСТРИРАНИ ПО ДДС¹²⁷:

За адресна регистрация и за издаване на удостоверение за пребиваване, работещите за собствена сметка трябва да представят следните документи:

а) За записаните в Търговската Камера или в Регистъра на предприемачите (Albo delle Imprese Artigiane):

- 1) Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина);
- 2) личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate);
- 3) декларация за постоянен адрес
- 4) италианска шофьорска книжка ако съществува такава;
- 5) талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия
- 6) талон удостоверяващ записването в Търговската Камера (Camera di commercio) или в Регистъра на предприемачите (Albo delle Imprese artigiane) или извлечение от вписването в Търговската Камера (visura camerale) или документи удостоверяващи записването в Агенцията която осигурява работещите в случаи наинциденти на работното място (I.N.A.I.L.)

б) За записаните в някои от професионалните регистри:

¹²⁷ Необходимо е европейските граждани да представят в адресната служба валиден трудов договор, ако желаят да бъдат записани като работещи, по смисъла на чл. 7 з. 1 указ. 30/07. За предприемачи това е възможно например чрез демонстрация на регистрацията по ДДС или на талона от вписването в Търговската Камера (CCIAA) или в други регистри и т.н. В някои райони за вписването в Търговската Камера, професионалните съсловия, Агенцията по приходите, не се издават тези удостоверения ако гражданина не е вече адресно регистриран. В очакване сме на ясни указания от компетентните министерств за тези случаи.

- 1) **Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина);**
- 2) **личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **декларация за постоянен адрес**
- 4) **италианска шофьорска книжка ако съществува такава;**
- 5) **талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия**
- 6) **талон удостоверяващ записването в Търговската Камера**

в) За работещи за собствена сметка в сектор където не е необходимо записване в професионални регистри:

- 1) **Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина);**
- 2) **личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **декларация за постоянен адрес**
- 4) **италианска шофьорска книжка ако съществува такава;**
- 5) **талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия**
- 6) **сертификат за регистрация по ДДС (partita IVA) издаден от Агенцията по приходите (Agenzia delle Entrate).**

5.3.2 КОИТО НЕ СА РЕГИСТРИРАНИ ПО ДДС:

За да бъдат адресно регистрирани и за да издаването на удостоверение за пребиваване, намиращите се в Италия предприемачи трябва да представят следните документи:

а) За сътрудници в семейни фирми:

- 1) **валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина);**
- 2) **личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate)**
- 3) **декларация за постоянен адрес;**
- 4) **италианска шофьорска книжка ако съществува такава;**
- 5) **талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет Италия;**
- 6) **акт за учредяване на семейна фирма (или талон за записване в пенсионните списъци; записване в службата за осигуровки срещу инциденти на работното място (INAIL);**
- 7) **извлечение от вписването в Търговската Камера (visura camerale)**

б) За работещи с нетипичен трудов договор (например сътрудник по договор по проект, договор за продължително сътрудничество

co.co.co., etc.) или като съдружник в участието (associato in partecipazione)

- 1) Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина);
- 2) личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate);
- 3) декларация за постоянен адрес;
- 4) италианска шофьорска книжка ако съществува такава;
- 5) талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия;
- 6) договор по проект или договор за продължително сътрудничество (co.co.co) или договор за съдружие в участието (associato in partecipazione) регистриран към Агенцията по приходите, като алтернатива писмо с което уведомяват предварително Центъра за безработни за назначаването;
- 7) prospetto paga, ако има такъв.

с) Ако е съдружник в дружество на хора или капитали

- 1) Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина);
- 2) личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate);
- 3) декларация за постоянен адрес;
- 4) италианска шофьорска книжка ако съществува такава;
- 5) талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия;
- 6) договор по проект или договор за продължително сътрудничество (co.co.co) или договор за съдружие в участието (associato in partecipazione) регистриран към Агенцията по приходите, като алтернатива писмо с което уведомяват Центъра за безработни предварително за назначаването;
- 7) редовно сключен учредителен акт, като алтернатива копие от талона за вписване в пенсионните списъци или копие от вписването в службата за осигуровки срещу инциденти на работното място (INAIL на съдружника) или извлечение от вписването в Търговската Камера на дружеството ако е вече учредено, с вписани имената на всички съдружници (visura camerale).

5.4 ЗАГУБА НА РАБОТНОТО МЯСТО

При неволна загуба на работното място, се запазва статусът на работещ, ако:

а) Временната трудова неспособност е вследствие на трудов инцидент или на болест

В този случай за адресна регистрация и издаването на удостоверение за престой, работещият трябва да представи в адресната служба към общината по местоживеене следните документи:

- 1) **валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта, валидна за чужбина);**
- 2) **личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентните служби (Agenzia delle Entrate);**
- 3) **декларация за постоянен адрес;**
- 4) **италианска шофьорска книжка ако има такава;**
- 5) **талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия;**
- 6) **медицински удостоверения, бележки, известие до INAIL за трудовата злополука, и т.н.**

б) При неволна загуба на работата (уволнение, изтичане на срока на непостоянен трудов договор и т.н.), на граждани които упражняват трудова дейност в Италия от поне една година и са в процес на търсене на нова работа. В този случай за адресна регистрация и издаването на удостоверение за престой, работещият трябва да представи в Адресната служба към общината по местоживеене следните документи:

- 1) **Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина)**
- 2) **личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate)**
- 3) **декларация за постоянен адрес**
- 4) **италианска шофьорска книжка ако съществува такава;**
- 5) **талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия**
- 6) **удостоверение за безработен издадено от Трудовия център (декларация за незаемост) или саморъчно подписана декларация, уточнявайки датата на загуба на работното място и центъра за безработни компетентен по местоживеене;**
- 7) **документация удостоверяваща, че загубата на работното място е неволна (писмо за уволнение, изтекъл срочен договор и последния фиш за заплатата, или декларация подписана саморъчно от гражданина и т.н.)**

с) При неволна загуба на работата на края на срочен договор по-кратък от една година, или при загуба на работното място през първите дванадесет месеца от престоя си в Италия и в процес на търсене на ново работно място европейските граждани запазват правата си като работещи по договор за период от една година.

- 1) **Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина)**

- 2) личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate)
- 3) декларация за постоянен адрес
- 4) италианска шофьорска книжка ако съществува такава;
- 5) талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия
- 6) удостоверение за базработни, издадено от центъра за безработни (декларация за незаемост) или саморъчно подписана декларация за състоянието на безработица уточнявайки датата на загуба на работното място и центъра за безработни компетентен по местоживееене;
- 7) документация удостоверяваща, че загубата на работното място е неволна (писмо за уволнение, срочен договор за работа и последния фиш за заплатата, или декларация подписана от гражданина и т.н.)

d) Ако следва курс за професионално обучение

В този случай запазването на правата на работещ предполага, че съществува връзка между предишната трудова дейност и професионалния курс. В този случай за адресна регистрация и издаване на удостоверение за престой, работещия трябва да представи в Адресната служба към общината по местоживееене следните документи:

- 1) валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съответната държава валидна за чужбина)
- 2) личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate)
- 3) декларация за постоянен адрес
- 4) италианска шофьорска книжка съществува такава;
- 5) талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия
- 6) сертификат за записване в курс за професионална квалификация;
- 7) документ който да удостоверява връзката между предишната трудова дейности курса за професионална квалификация (издадена от института който провежда съответния курс и т.н.).

5.5 ГРАЖДАНИ ПРИТЕЖАВАЩИ ВСЕ ОЩЕ ВАЛИДЕН ДОКУМЕНТ ЗА ПРЕСТОЙ

В този случай Общинската адресна служба проверява само декларирания постоянен адрес, доколкото изпълнението на изискванията за пребиваване е документирано от все още валидния документ за престой (карта или разрешително).

За да бъде регистриран/а адресно и за издаването на удостоверение за престой, гражданинът трябва да представи в Адресната служба към общината по местоживеене следните документи:

- 1) **Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава валидна за чужбина)**
- 2) **личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба(Agenzia delle Entrate)**
- 3) **декларация за постоянен адрес**
- 4) **италианска шофьорска книжка ако съществува такава;**
- 5) **талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия**

5.6 ГРАЖДАНИ КОИТО СА ВЕЧЕ АДРЕСНО РЕГИСТРИРАНИ

В този случай Адресната служба на Общината по местоживеене проверява само притежанието на необходимите условия за престой.

За да бъде регистриран/а адресно и за издаването на удостоверение за престой, гражданинът трябва да представи в адресната служба към общината по местоживеене следните документи:

- **Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина)**
- **Документи удостоверяващи трудовата дейност (както е описана в предишните параграфи).**

5.7 ГРАЖДАНИ КОИТО СА ПРЕДСТАВИЛИ МОЛБА ЗА КАРТА ЗА ПРЕСТОЙ

При вечепредставена молба за карта за престой, за издаване на удостоверение е достатъчно да бъде декларирано притежанието на необходимите условия предвидени от указ н. 30/07. В този случай е необходимо да бъдат представени в Адресна служба следните документи:

- **Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина)**
- **Талона от молбата за карта за престой;**
- **Декларация за наличието на необходимите условия предвидени от указ 30/07.**

Евентуалната проверка на тези условия ще бъде извършена от Общината, използвайки документите които са депозирани в полицейския участък (Questura).

5.8 АДРЕСНО РЕГИСТРИРАНИ ГРАЖДАНИ, ПРИТЕЖАВАЩИ ДОКУМЕНТ ЗА ПРЕСТОЙ

В този случай адресната служба към общината по местоживеене не проверява нито постоянния адрес, нито че необходимите условия на престой са изпълнени. За издаване на удостоверение за престой, гражданинът е необходимо да представи в Адресна служба следните документи:

- Все още валидно разрешително или карта за престой;
- Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съответната държава, валидна за чужбина)

5.9 УЧАЩИ

За да бъде регистриран/а адресно и за издаването на удостоверение за престой, учащият трябва да представи в Адресната служба към общината по местоживееене следните документи:

- 1) Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съответната държава, валидна за чужбина);
- 2) Личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от Агенцията по приходите (Agenzia delle Entrate);
- 3) декларация за постоянен адрес
- 4) италианска шофьорска книжка ако съществува такава;
- 5) талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия
- 6) сертификат за записване в частен или държавен учебен институт, разпознат от нормативната уредба в сила;
- 7) Здравна застраховка¹²⁸ за поне една година или равна на курса на обучение или на професионална квалификация, ако е по-кратък от една година и годна да покрие всички рискове на националната територия;
- 8) Наличие на необходимите финансови средства, достатъчни за да не са в тежест на общественото подпомагане, според параметрите посочени в Таблицата в параграф 4, глава II, документирано чрез саморъчно подписана декларация, пенсионен сертификат, ценни книжа, извлечение от банковата сметка, спестовна книжка, банкова гаранция и т.н.

5.10 ГРАЖДАНИ ПРЕБИВАВАЩИ ПО ДРУГИ ПРИЧИНИ

За издаване на удостоверение за престой и за адресна регистрация, гражданинът е необходимо да представи в Адресна служба следните документи:

- 1) Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съответната държава, валидна за чужбина)
- 2) Личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от Агенцията по приходите (Agenzia delle Entrate);
- 3) декларация за постоянен адрес
- 4) италианска шофьорска книжка ако съществува такава;
- 5) талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия

¹²⁸ Чуждестранните студенти, които са в Италия за да следват специфичен курс на обучение (например Еразмус могат да се запишат в здравната служба (ASL) чрез модел E106.

- 6) Здравна застраховка за поне една година годна да покрие всички рискове на на националната територия;¹²⁹
- 7) Наличие на необходимите финансови средства, достатъчни за да не са в тежест на на общественото подпомагане, според параметрите посочени в Таблицата в параграф 4, глава II, документирано чрез саморъчно подписана декларация, пенсионен сертификат , ценни книжао, извлечение от банковата сметка, спестовна книжка, банкова гаранция и т.н.

5.11 ГРАЖДАНИ ПРЕБИВАВАЩИ ПО РЕЛИГИОЗНИ ПРИЧИНИ

За издаване на удостоверение за престой и за адресна регистрация, гражданинът е необходимо да представи в адресна служба следните документи:

- 1) Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина)
- 2) личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate)
- 3) декларация за постоянен адрес;
- 4) италианска шофьорска книжка ако съществува такава;
- 5) талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия;
- 6) декларация подписана от отговорника на религиозната общност в Италия, която да описва характера на длъжността, която заема и че поема ангажимент да покрие ежедневните разходи за жилище и т.н. визирано от епископския колеж (Curia vescovile) или от друга компетентна област която се намира в Италия;
- 7) декларация от отговорника на Общността, че ще поеме медицинските разходи или за здравната застраховка.

5.12 НЕПРИДРУЖЕНИ МАЛОЛЕТНИ

За непридружени малолетни, граждани на страни членки на ЕС, които не са придружени от родителите или от който има родителски права, се извършва адресната регистрация на база на съдебно решение на кого да бъдат поверени малолетните, от съда за малолетни.

Извършването на адресната регистрация става със съдебното решение, от настойника или този на когото е поверен/а малолетния/та.

6. ЛИПСА НА НЕОБХОДИМИТЕ УСЛОВИЯ ЗА ПРЕСТОЙ

Когато по време на процеса на адресна регистрация е констатирано, че не са изпълнени условията за престой по дълг от три месеца,

¹²⁹Европейските пенсионери и техните роднини, които получават пенсия в друга държава членка на ЕС, но които имат адресна регистрация в Италия, могат да се запишат в Националната Здравна Служба с модела E121 (или E33).

Адресната Служба издава разпоредба за отказ на регистрацията, които може да бъде обжалван в компетентните органи (Tribunale in composizione monocratica) по смисъла на чл. 8 на Указ номер 30/2007.

РОДНИНИ НА ЕВРОПЕЙСКИ ГРАЖДАНИ

1. РОДНИНИТЕ НА ГРАЖДАНИНИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

За роднини се считат съпругът/а ¹³⁰, преките наследници по низходяща линия на възраст до 21 години или които са на издръжка и тези на съпруга/та, преките предшественици по възходяща линия на издръжка и тези на съпруга/а .

Италианската държава улеснява входа и престоя и на други роднини, спазвайки европейския принцип който цели да опази стабилните връзки на гражданите на ЕС, както и с роднини, зависещи физически или икономически от тях. Основното правило е, че статусът на роднините следва този на гражданите на ЕС притежаващи самостоятелно право на престой в Италия. Затова роднини на граждани на ЕС могат да се запишат веднага в Националната Здравна Служба и добиват правото на социални, и т.н. грижи, докато роднини ¹³¹ на учащи, граждани на ЕС или на граждани пребиваващи по други причини трябва да притежават здравна застраховка и е необходимо цялото семейство да представи нужните финансови средства ¹³² за да не бъде в тежест на системата за обществено подпомагане.

2. РОДНИНИ ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАЖДАНИ, РАБОТЕЩИ В ИТАЛИЯ

За да бъдат регистрирани адресно и за издаването на удостоверение за престой, роднините на граждани на ЕС, представят в Адресната служба към общината по местоживееене следните документи:

1. **Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина)**
2. **личен граждански номер (Codice Fiscale) издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate)**
3. **декларация за постоянен адрес;**
4. **италианска шофьорска книжка ако съществува такава;**
5. **талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия**
6. **документ удостоверяващ роднинските връзки, имащ легална стойност в Италия, ако бъде изискан, за роднините на издръжка.**

3. РОДНИНИ НА ГРАЖДАНИТЕ НА ЕС, УЧАЩИ В ИТАЛИЯ

За да бъде регистриран/а адресно и за издаването на удостоверение за престой, роднините на граждани на ЕС, представят в Адресната служба към общината по местоживееене следните документи:

¹³⁰Указа говори и за партньори, с които гражданинът на ЕС има регистриран съюз в страната на произход, "според условията предвидени от законодателството на държавата член в която смятат да се установят".

¹³¹За първите 5 години, докато не придобият правото на постоянен престой.

¹³² Според таблица 1, параграф 4 на предишната глава.

- 1) Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина)
- 2) личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate)
- 3) декларация за постоянен адрес;
- 4) италианска шофьорска книжка ако съществува такава;
- 5) талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия
- 6) документ удостоверяващ роднинските връзки, имащ легална стойност в Италия, ако им бъде поискан, за роднините на издръжка.
- 7) Здравна застраховка за поне една година или равна на курса на обучение или професионална квалификация, ако е по- кратък от една година и годна да покрие всички рискове на националната територия;
- 8) Наличие на необходимите финансови средства, достатъчни за да не са в тежест на на общественото подпомагане, според параметрите посочени в Таблицата в параграф 4, глава II, документирано чрез саморъчно подписана декларация, пенсионен сертификат , ценни книжа, извлечение от банковата сметка, спестовна книжка, банкова гаранция и т.н.

4. РОДНИНИ ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИ ГРАЖДАНИ, КОИТО НЕ СА НИТО УЧАЩИ НИТО РАБОТЕЩИ

За да бъдат регистрирани адресно и за издаването на удостоверение за престой, роднините на граждани на ЕС, е необходимо да представят в адресната служба към общината по местоживееене следните документи:

- 1) Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина)
- 2) личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate)
- 3) декларация за постоянен адрес;
- 4) италианска шофьорска книжка ако съществува такава;
- 5) талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия
- 6) документ удостоверяващ роднинските връзки, имащ легална стойност в Италия, ако им бъде поискан, за роднините на издръжка.
- 7) Здравна застраховка за поне една година или равна на курса на обучение или професионална квалификация, ако е по- кратък от една година и годна да покрие всички рискове на националната територия;
- 8) Наличие на необходимите финансови средства, достатъчни за да не са в тежест на общественото подпомагане, според параметрите посочени в Таблицата в

параграф 4, глава II, документирано чрез саморъчно подписана декларация, пенсионен сертификат, ценни книжа, извлечение от банковата сметка, спестовна книжка, банкова гаранция и т.н.

5. РОДНИНИ ГРАЖДАНИ НА СТРАНИ КОИТО НЕ СА ЧЛЕНКИ НА ЕС

Роднините които не са граждани на ЕС, представят молба в компетентния районен полицейски участък (Questura) за "Карта за престой за роднина на гражданин на ЕС". Издаването и не се заплаща¹³³. Следователно не използва системата ELI 2, чрез която се изисква карта за престой чрез пощенските офиси, но е необходимо да представят в полицейския участък (Questura)¹³⁴ следните документи:

- 1) валиден паспорт;
- 2) документ удостоверяващ роднинските връзки, имащ легална стойност в Италия, ако им бъде поискан, за роднините на издръжка.
- 3) входна виза издадена от италианската Консулска служба, ако е предвидено¹³⁵;
- 4) 4 снимки, паспортен формат;
- 5) Удостоверение за адресна регистрация на гражданина на ЕС.

6. ДРУГИ РОДНИНИ ИЛИ ПАРТНЬОРИ ГРАЖДАНИ НА ЕС

Други роднини (нито съпругът/а, нито преки такива по възходяща и низходяща линия и роднините на съпруга/та, на издръжка на европейския гражданин), могат да пребивават в Италия при следните условия:

- Съжителстват или са на издръжка на европейският гражданин имащ право на престой в Италия;
- Тежки здравословни причини, налагат на гражданите на ЕС, пребиваващи в страната, да се грижат лично за близките си;
- Когато се отнася за партньор с когото европейският гражданин има стабилна връзка, удостоверена от държава, на която принадлежи;

В този случай партньорът или роднината, които не са членове на ЕС, трябва да представят следните документи:

- 1) Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съответната държава, валидна за чужбина)
- 2) личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate)

¹³³ С изключение на сумите похарчени за разпечатването и за необходимия материал.

¹³⁴ Чужденци които не са граждани на ЕС и не са роднини на европейски граждани, са задължени да се представят в полицейския участък или в Префектурата до 8 дни от влизането в Италия.(SUI o Questura).

¹³⁵ Според мнението на автора, липсата на входна виза, може да бъде заместена от документите доказващи наличието на роднински връзки, имащи легална стойност в Италия.

- 3) декларация за постоянен адрес;
- 4) италианска шофьорска книжка ако съществува такава;
- 5) талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия
- 6) документ издаден от страната на гражданина на ЕС, имащ право на престой, удостоверяващ роднинските връзки, или стабилния съюз, регистриран в съответната държава, имащ легална стойност в Италия;
- 7) Декларация, саморъчно подписана за роднина на издръжка или че съществуват тежки здравословни причини, налагащи гражданинът на ЕС да се грижи лично за близките си.
- 8) Здравна застраховка за поне една година, годна да покрие всички рискове на националната територия;
- 9) Декларация от гражданинът на ЕС за наличие на необходимите финансови средства, достатъчни за да не са в тежест на общественото подпомагане, според параметрите посочени в Таблицата в параграф 4, глава II, документирано чрез саморъчно подписана декларация, пенсионен сертификат, ценни книжа, извлечение от банковата сметка, спестовна книжка, банкова гаранция и т.н

7. ДРУГИ РОДНИНИ ИЛИ ПАРТНЬОРИ, КОИТО НЕ СА ГРАЖДАНИ НА СТРАНИ ЧЛЕНКИ ЕС, НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ГРАЖДАНИН

Други роднини (нито съпругът/а, нито преки такива по възходяща и низходяща линия и роднините на съпруга/та, на издръжка на европейския гражданин), могат да влязат и да пребивават в Италия с виза за "residenza elettiva" при следните условия:

- Съжителстват или са на издръжка на европейският гражданин имащ право на престой в Италия
- Тежки здравословни причини, налагат на гражданите на ЕС, пребиваващи в страната, да се грижи лично за близките си.
- Когато се отнася за партньор с когото европейският гражданин има стабилна връзка, удостоверена от държавата, на която принадлежи.

В този случай е необходимо роднината да се представи в районния полицейски участък (Questura) за да получи разрешително за "residenza elettiva" със следните документи:

- 1) **Валиден паспорт;**
- 2) **Документ удостоверяващ наличието на роднински връзки и в случай че бъде поискан и документ че е на издръжка;**
- 3) **Входна виза за "residenza elettiva", издадена от Консулски отдел на Италия в страната на произхо;**
- 4) **4 снимки паспортен формат;**

5) удостоверение за престой на гражданина на ЕС.

8. РОДНИНИ НА ИТАЛИАНСКИ ГРАЖДАНИ

На роднини на италиански граждани, които нямат италианско гражданство, се прилагат посочените норми само ако са по благоприятни. По мнение на автора, документираната роднинска връзка, дава на чуждестранния гражданин (европейски или не), по благоприятна позиция в нормативната уредба, защото е в сила и конституционното право на италианските граждани да се обединят със семействата си. Този принцип се прилага от закона за емиграцията (dlgs. 286/98)¹³⁶ и е приложим и за гражданин на ЕС, роднина на италиански гражданин, според чл. 1 заветая. 2 на закон 286/98-прилагат се правилата които се отнасят за чужденци които не са граждани на ЕС, на гражданите на ЕС, ако тези правила са по-благоприятни.

Така че, при наличие на постоянен адрес, по мнение на пишещия, на роднината, гражданин на ЕС, адресната регистрация и удостоверението за престой се издават и при липсата на документи за работа или за финансови средства. В този случай, служителите на Адресна служба, е необходимо да имат в предвид не само правото на престой на гражданина на ЕС, но и конституционалното право на италианския гражданин да се обедини със семейството си и това е по-силно от евентуалната липса на документи.

¹³⁶ Чл. 30 заветая 1 буква d) dlgs. 286/98 предвижда издаването на разрешително за престой, на родители на малолетни италиански граждани, дори тези да не са легално пребиваващи в Италия, докато според чл. 19 заветая. 2 буква. с), роднините на италиански граждани, до четвърто коляно, живеещи заедно с него/нея, не могат да бъдат екстрадирани, дори и да са нелегално пребиваващи. В този случай полицейския участък издава разрешително за престой за семейно присъединяване.(чл. 28 закон 394/99 и измененията.).

ПРАВОТО НА ПОСТОЯНЕН ПРЕСТОЙ

1. УДОСТОВЕРЕНИЕТО ЗА ПОСТОЯНЕН ПРЕСТОЙ

Правото на постоянен престой се добива след петгодишно¹³⁷ легално и непрекъснато пребиваване в Италия. В този случай европейския гражданин е необходимо да се обърне към общината по местоживееене за да му бъде издадено удостоверение за постоянен престой. Необходимо е да представи в Адресната служба, документацията доказваща престоя му без прекъсване в Италия от поне пет години.

- 1) **Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта валидна за чужбина)**
- 2) **Разрешително за престой или карта ако ги притежава;**
- 3) **Удостоверение за престой;**
- 4) **Молба за постоянен престой;**

За да бъдат сметнати петте години, се държи сметка за легалния престой преди влизането в сила на Указа. В този случай датата от която се броят петте години, съвпада с датата на начало на валидността на документа за престой (разрешително или карта), притежаван от заинтересования.

Продължителността на престоя не е прекъсната от излизания от страната които не са по- дълги общо от шест месеца за една година, или за срокове по- дълги с цел приключване на военната служба или до последователни дванадесет месеца по важни причини, като бременност и майчинство, тажки болести, обучение или професионална квалификация, или командировка в друга страна член или в трета държава.

При всички случаи, правото на престой се губи при липси по- дълги от две последователни години от територията на държавата.

Удостоверението се издава за тридесет дни от датата на молбата.

2. ПОСТОЯННА КАРТА ЗА ПРЕСТОЙ ЗА РОДНИНИ КОИТО НЕ СА ГРАЖДАНИ НА СТРАНИ ЧЛЕНКИ НА ЕС.

Роднини които не са граждани на страни членки на ЕС, добиват правото на постоянен престой ако пребивават от пет години, легално и без прекъсвания в Италия заедно с европейския гражданин. Полицейския участък им издава „Постоянна карта за престой за роднини на граждани на ЕС”

Ако пребиваването не е прекъсвано за повече от две последователни години, не влияе върху валидността на картата за престой.

¹³⁷ За работници които са прекъснали трудовата си дейност преди изтичането на петте години и се намират в особена ситуация (възрастни, постоянна неспособност да бъде извършена трудова дейност и т.н). Чл.15 на указ 30/07 предвижда възможността да бъде придобито правото на постоянен престой преди изтичането на петте години.

СПИСЪК НА НЕОБХОДИМИТЕ ДОКУМЕНТИ ЗА АДРЕСНА РЕГИСТРАЦИЯ И ИЗДАВАНЕ НА УДОСТОВЕРЕНИЕТО ЗА ПРЕБИВАВАНЕ

РЕГИСТРАЦИЯ/УДОСТОВЕРЕНИЕ	ТИПОЛОГИЯ	ДОКУМЕНТ
Удостоверение за престой/адресна регистрация за 1 година	Сезонни работници	<ul style="list-style-type: none"> - валиден договор за работа (като алтернатива, декларация от работодателя, писмо за назначаване до Трудовия център); - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина); - личен граждански номер (Codice Fiscale), издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate); - молба за временна адресна регистрация;
Удостоверение за престой/адресна регистрация	Работници по договор/сезонен	<ul style="list-style-type: none"> - паспорт или лична карта от държавата на произход, валидна за чужбина; - codice fiscale издадено от Agenzia delle Entrate; - декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия - последен фиш за заплатата или платените такси за домашни помощници (INPS) или валиден договор съдържащ номерата INPS и INAIL, декларация от работодателя, писмо за назначение до Трудовия Център; - разрешително (nulla osta) издадено от –UTG, ако е за граждани на новите членки на ЕС (румънци и българи) при първо влизане в Италия и ако са назначени в горепосочените сектори.
Удостоверение за престой/адресна регистрация	Предприемачи регистрирани по ДДС	<ul style="list-style-type: none"> - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина) - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate) - декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия - талон за записване в Търговската Камера или съответното професионално дружество или документ с данните на фирмата (visura camerale).
Удостоверение за престой/адресна регистрация	Свободни професионалист и, регистрирани по ДДС и записани в професионалните регистри	<ul style="list-style-type: none"> - валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина); - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate); - декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия; - талон за записване в съответното професионално дружество или удостоверение от дружеството;

<p>Удостоверение за престой/адресна регистрация</p>	<p>Свободни професионалисти и, регистрирани по ДДС за които не е предвидено записване в професионалните регистри</p>	<ul style="list-style-type: none"> - валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина); - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate); декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия; - сертификат за регистрация по ДДС (partita IVA) издаден от Агенцията по приходите (Agenzia delle Entrate).
<p>Удостоверение за престой/адресна регистрация</p>	<p>Предприемачи които не са регистрирани по ДДС, сътрудници на семейни фирми</p>	<ul style="list-style-type: none"> - валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина); - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate); декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия; - акт за учредяване на семейна фирма (или талон за записване в пенсионните списъци; записване в службата за осигуровки срещу инциденти на работното място (INAIL); - извлечение от вписването в Търговската Камера (visura camerale)
<p>Удостоверение за престой/адресна регистрация</p>	<p>Предприемачи които не са регистрирани по ДДС, с нетипични работни договори или съдружници в участието (associato in partecipazione)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина); - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate); декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия; - договор за сътрудничество по проект или договор за продължително сътрудничество (co.co.co.), или съдружници в участието (associato in partecipazione) Регистриран към Agenzia delle Entrate, като алтернатива писмо до Трудовия Център; - последният проспект за заплащане ако съществува.
<p>Удостоверение за престой/адресна регистрация</p>	<p>Ако е съдружник в дружество на хора или капитали, не регистриран по ДДС</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина); - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate); - декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия

		<ul style="list-style-type: none"> - редовно сключен учредителен акт, като алтернатива копие от талона за вписване в пенсионните списъци или копие от вписването в службата за осигуровки срещу инциденти на работното място (INAIL на съдружника) или извлечение от вписването в Търговската Камера на дружеството ако е вече учредено, с вписани имената на всички съдружници (visura camerale).
Удостоверение за престой/адресна регистрация	Роднини на работещ;	<ul style="list-style-type: none"> - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина) ; - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate); - декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия; - сертификат за роднинската връзка имащ легална стойност в Италия.
Удостоверение за престой/адресна регистрация	Неспособен на трудова дейност в следствие на болест или на трудов инцидент.	<ul style="list-style-type: none"> - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина) ; - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate); - декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия; - медицински бележки, сертификати, известието за трудовата злополука в INAIL .
Удостоверение за престой/адресна регистрация	Работещи в Италия от повече от една година, неволно останал без работа.	<ul style="list-style-type: none"> Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина) ; - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate); - декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия; - сертификат за записване в Трудовия Център; - документи доказващи неволната загуба на работата (писмо за уволнение, срочен трудов договор и последен фиш за заплатата или саморъчно подписана декларация и т.н.).
Удостоверение за престой/адресна регистрация за 1 година	Безработни на които изтича срочния договор за работа по кратък от една година или писмо за уволнение	<ul style="list-style-type: none"> - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина) - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate); - декларация за постоянен адрес;; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия

		<ul style="list-style-type: none"> - сертификат за записване в Трудовия Център; - документи доказващи неволната загуба на работата (писмо за уволнение, срочен трудов договор и последен фиш за заплатата или саморъчно подписана декларация и т.н.).
Удостоверение за престой/адресна регистрация	Записани в курсове за професионална квалификация, които са били на трудов договор преди това	<ul style="list-style-type: none"> - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина) - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate); - декларация за постоянен адрес;; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия - Сертификат за записване в курса за професионална квалификация - Документация за приключената трудова дейност и курса за професионалната квалификация (издадено от института за обучение и т.н..).
Удостоверение за престой/адресна регистрация	Гражданин ЕС притежаващ валиден документ за престой	<ul style="list-style-type: none"> - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина) - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate) декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия - валидни карта или разрешително за престой;
Удостоверение за престой	Европейски гражданин които е вече адресно регистриран	<ul style="list-style-type: none"> - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина); - документ удостоверяващ трудовата дейност на договор или за собствена сметка
Удостоверение за престой/адресна регистрация	Европейски гражданин представил молба за карта за престой	<ul style="list-style-type: none"> Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина). - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate) декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия;; - талон от молбата за карта за престой; - саморъчно подписана декларация, че съществуват условия за престой предвидени от указ 30/07.
Удостоверение за престой	Гражданин на ЕС, адресно регистриран и притежаващ документ за престой.	<ul style="list-style-type: none"> - валидно разрешително или карта за престой; - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина).

<p>Удостоверение за престой/адресна регистрация</p>	<p>Учащ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина) - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate) декларация за постоянен адрес; <ul style="list-style-type: none"> - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия; - сертификат за записване в обществен или частен учебен институт; - здравна застраховка с продължителност от поне една година, годна да покрие всички рискове на националната територия; - Наличие на необходимите финансови средства, за цялото семейство, достатъчни за да не бъде в тежест на общественото подпомагане, според параметрите посочени в Таблицата в п. 4, глава II, документирано чрез саморъчно подписана декларация, пенсионен сертификат, ценни книжа, извлечение от банковата сметка, спестовна книжка, банкова гаранция и т.н.
<p>Удостоверение за престой/адресна регистрация</p>	<p>Роднина на учащи или на европейски граждани пребиваващи по други причини.</p>	<p>Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина)</p> <ul style="list-style-type: none"> - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate) декларация за постоянен адрес; <ul style="list-style-type: none"> - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия; - сертификат за роднинска връзка имащ легална стойност в Италия; - здравна застраховка с продължителност от поне една година, годна да покрие всички рискове на националната територия; - Наличие на необходимите финансови средства, за цялото семейство, достатъчни за да не бъде в тежест на общественото подпомагане, според параметрите посочени в Таблицата в п. 4, глава II, документирано чрез саморъчно подписана декларация, пенсионен сертификат, ценни книжа, извлечение от банковата сметка, спестовна книжка, банкова гаранция и т.н.
<p>Удостоверение за престой/адресна регистрация</p>	<p>Други роднини или партньори ЕС на европейският гражданин</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина) - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate) декларация за постоянен адрес; <ul style="list-style-type: none"> - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия - документ за роднинска или стабилна връзка от

		<p>държавата, регистрирана в държавата на произход, имаща легална стойност в Италия;</p> <ul style="list-style-type: none"> - декларация за роднинска връзка саморъчно подписана или декларация, че съществуват тежки здравословни причини, налагащи на европейския гражданин да се грижи лично за близките си. - здравна застраховка с продължителност от поне една година, годна да покрие всички рискове на националната територия; - Декларация за наличието на необходимите финансови средства, достатъчни за да не бъде в тежест на общественото подпомагане, според параметрите посочени в Таблицата в п. 4, глава II, документирано чрез саморъчно подписана декларация, пенсионен сертификат, ценни книжа, извлечение от банковата сметка, спестовна книжка, банкова гаранция и т.н.
Удостоверение за престой/адресна регистрация	Гражданин пребиваващ по религиозни причини	<ul style="list-style-type: none"> - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съответната държава, валидна за чужбина) - личен граждански номер издаден от компетентната служба (Agenzia delle Entrate) - декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ако съществува такава; - талон или номер на автомобила ако съществува такъв на отчет в Италия - декларация подписана от отговорника на религиозната общност в Италия, която да описва характера на длъжността, която заема и че поема ангажимент да покрие ежедневните разходи за жилище и т.н. визирано от епископския колеж (Curia vescovile) или от друга компетентна област която се намира в Италия; - декларация от отговорника на Общността, че ще поеме медицинските разходи или за здравната застраховка.
Удостоверение за престой/адресна регистрация	Гражданин на ЕС, пребиваващ по други причини	<ul style="list-style-type: none"> - паспорт или лична карта от държавата на произход, валидна за чужбина; - личен граждански номер издаден от Агенцията по приходите (Agenzia delle Entrate); - декларация за постоянен адрес;- италианска шофьорска книжка ; - номер на автомобила под отчет в Италия - здравна застраховка за поне една година годна да покрие всички рискове на националната територия; - Наличие на необходимите финансови средства, достатъчни за да не бъде в тежест на общественото подпомагане, според параметрите посочени в Таблицата в п. 4, глава II, документирано чрез саморъчно подписана декларация, пенсионен сертификат, ценни книжа, извлечение от банковата сметка, спестовна книжка, банкова гаранция и т.н.
Удостоверение за	Изискващи пенсия в друга	- паспорт или лична карта от държавата на произход, валидна за чужбина;

престой/адресна регистрация	европейска държава/роднини	<ul style="list-style-type: none"> - личен граждански номер издаден от Агенцията по приходите (Agenzia delle Entrate); - декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ; - Номер на автомобила под отчет в Италия - Модел E120 или здравна застраховка за поне една година годна да покрие всички рискове на националната територия; - Наличие на необходимите финансови средства, достатъчни за да не бъде в тежест на общественото подпомагане, според параметрите посочени в Таблицата в п. 4, глава II, документирано чрез саморъчно подписана декларация, пенсионен сертификат, ценни книжа, извлечение от банковата сметка, спестовна книжка, банкова гаранция и т.н.
Удостоверение за престой/адресна регистрация	Пенсиониран в друга държава ЕС/роднина	<ul style="list-style-type: none"> - паспорт или лична карта от държавата на произход, валидна за чужбина; - личен граждански номер издаден от Агенцията по приходите (Agenzia delle Entrate); - декларация за постоянен адрес; - италианска шофьорска книжка ; - Номер на автомобила под отчет в Италия; - Модел E121 или E33; - сертификат за пенсия
Удостоверение за постоянен престой	Гражданин на ЕС пребиваващ в Италия от 5 години	<ul style="list-style-type: none"> - Валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта от съветната държава, валидна за чужбина) -разрешително или карта за престой, ако съществува такава; - удостоверение за престой; - молба за постоянен престой.

ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ НА ЕС И НА ТЕХНИТЕ РОДНИНИ

За момента, европейските граждани които ползват здравни услуги в Италия, за да не плащат цялата сума за тези услуги, е необходимо да се отговарят на следните условия:

- да бъдат записани в националната здравна система (SSN);
- да са осигурени в една от държавите членки на ЕС;
- да имат частна здравна застраховка.

1. ЗАПИСВАНЕ В НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНА СИСТЕМА

Гражданинът на ЕС, който се намира в Италия от повече от три месеца, се записва без да заплаща в Националната Здравна Служба (SSN) в следните случаи:

1. ако е работещ или роднина на работещи¹³⁸, или ако е останал безработен неволно, доказвайки го с необходимите документи;
2. ако е притежател на удостоверение за престой;
3. ако е притежател на някой от следните модели: E106, E109 или E37), E120, E121 (или E33);
4. ако е включен в програма за социална защита по смисъла на член 18 закон. 286/98;
5. е роднина на италиански гражданин.

1. Работещия, европейски гражданин и неговите роднини имат покритие на здравните разходи гарантирани от националната здравна система, наравно с италианските граждани. С трудовия договор или с документите удостоверяващи наличието на роднински връзки имат право на безплатно записване в Националната Здравна Система, за една година или за по кратък период ако имат договор за работа с продължителност под една година, за да им бъде издадена здравна книжка и за да могат да изберат личен лекар.

2. Граждани на ЕС, притежаващи удостоверение за постоянен престой, имат право да бъдат записани в Националната Здравна Система за безсрочен период, както италианските граждани. Записването не подлежи повече на условия като трудов договор или роднинска връзка.

3. Позволяват записване в Националната Здравна Система, следните модели издадени от държавите на произход:

модел E 106:

- за работници в командировка (и тахните роднини) в Италия, работещи за сметка на европейска фирма която има седалище извън Италия. Записването е за една година.

¹³⁸ Роднини имащи правото да се запишат в Националната Здравна Система, са съпругът/а, преките такива по възходяща и низходяща линия и роднините на съпруга/та.

- за чуждестранни студенти , които следват в Италия курсове на обучение (например Еразмус), записването в Националната Здравна Система става за продължителността на курса.;

модел E120:

- за тези които изискват пенсия в друга държава ЕС (и техните роднини), адресно регистрирани в Италия. Имат правото на записване в Националната Здравна Система, избирайки личен лекар;

модел E121 (и модел E33):

- за пенсионирани европейски граждани , получаващи пенсия в друга държава ЕС, адресно регистрирани в Италия. Имат правото на записване в Националната Здравна Система, избирайки личен лекар;

модел E109 (и модел E37):

- за роднини на европейски работници, който работят в друга страна членка, адресно регистрирани в Италия (валидно и за учащите). Имат правото на записване в Националната Здравна Система, избирайки личен лекар;

4. Жертви на търговията с хора, участващи в програми за социална помощ, предвидени от чл. 18 на закон. 286/98, имат правото на записване в Националната Здравна Система, представяйки или удостоверение от Полицейския участък или декларация от организация или институт, която се занимава в програма за социално подпомагане и интеграция, за период равен на продължителността на програмата.

2. ЕБРОПЕЙСКИ ГРАЖДАНИ КОИТО СА ЗАСТРАХОВАНИ В ДРУГА СТРАНА ЧЛЕНКА.

Притежателите на здравна книжка (TEAM) или на друг модел издаден от държавата на произход, имат право да ползват здравни услуги според съответните права които предвижда тази книжка или другия модел в тази държава. В случай, че европейският гражданин не е снабден със здравна книжка или друг модел, здравната служба може да изиска по служебен път въпросното свидетелство от чуждата държава. Ако не са изпълнени въпросните условия дължимите суми за здравни услуги ще бъдат изискани директно от потърпевшия.

Бременни жени, които не са записани в Националната Здравна Служба, могат да използват TEAM¹³⁹, за да ползват безплатно здравните услуги.

¹³⁹Напомняме, че е предвидено продължение за употребата на STP (здравни книжки използвани от нелегално пребиваващи граждани) за спешни и неотложни грижи за настоящата година, на български и румънски граждани които са имали такава на 31 декември 2006. За всички останали които не се намират в гореописаната ситуация, вече не е възможно да бъде получена STP. Спешните и неотложни грижи са гарантирани и на хора които не са осигурени в държавата на произход и при неотложни случаи, но здравните служби запазват правото си да изискат дължимите суми от съответните държави

За раждането може да бъде използван и модел E112 от страна на жени, които:

- Желаят да родят в страната член на ЕС, където живее съпругът;
- Омъжени или не, които за да бъдат подпомогнати от близките си, желаят да се завърнат в държавата на произход.;
- Имат стипендия за научни проучвания и ще родят по време на престоя си в страната където ги правят.

3. ЧАСТНА ЗАСТРАХОВКА

Частната застраховка не дава право на записване в Националната Здравна Служба, но покрива разходите за здравни услуги, ако, преведена на италиански език, отговаря на следните условия:

- Валидна е в Италия;
- Предвижда цялостно покритие на здравните рискове;
- Има продължителност от поне една година и са ясно обозначени началото и датата на изтичане;
- Посочени са имената на евентуални роднини и роднинската връзка;
- Посочени са начините и формалностите за връщане на похарчените суми

**РЕЗЮМЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ НЕОБХОДИМИ ЗА ЗАПИСВАНЕ В НАЦИОНАЛНАТА
ЗДРАВНА СИСТЕМА**

ЗАПИСВАНЕ	ТИПОЛОГИЯ	ДОКУМЕНТИ
Записвания за периоди до три месеца	Сезонни работници	- Договор за работа
Записвания за периоди по дълги от три месеца	Сезонни работници и на договор	- Договор за работа удостоверяващ трудовите отношения и срока - Удостоверение за адресна регистрация (по желание)
Записвания за периоди по дълги от три месеца	Работещи за собствена сметка	- Сертификат за записване в Търговската Камера, или за регистраця по ДДС или за записване в някое професионално дружество - Удостоверение за адресна регистрация (по желание)
Записвания за периоди по дълги от три месеца	Роднини на работещи	- Документи удостоверяващи роднинските връзки; - Удостоверение за адресна регистрация (по желание) - Карта за престой, ако не е гражданин ЕС - Документи за трудовата дейност упражнявана от гражданина на ЕС, на когото е роднина
Записвания за периоди по дълги от три месеца	Безработни (Неволно)	- Сертификат от районния трудов център, че е безработен/а - Документация удостоверяваща, че е останал неволно без работа - Удостоверение за адресна регистрация (по желание)
Записвания за периоди по дълги от три месеца	Записани в курсове за професионална квалификация, които са били на трудов договор преди това	- Сертификат за записване в курса за професионална квалификация - Документация за приключената трудова дейност - Удостоверение за адресна регистрация (по желание)
Записвания за периоди по дълги от три месеца	Роднини на италиански граждани	- Удостоверение за адресна регистрация (по желание) - Сертификат за роднини на издръжка (ако е необходима) - Карта за престой, ако не е гражданин ЕС
Записвания за периоди по дълги от три месеца	Учащи	- Модел Е106 - Сертификат за записване в учебен или за професионална квалификация курс - Удостоверение за адресна регистрация (по желание)
Записвания за периоди по дълги от три месеца	Работници в командировка/Роднини на безработни	- Модел Е106 - Удостоверение за адресна регистрация (по желание)
Записвания за периоди по дълги от три месеца	Изискващ пенсия в друга страна членка/роднини	- Модел Е120 - Удостоверение за адресна регистрация (по желание)
Записвания за периоди по дълги от	Пенсионирани в друга страна членка/роднини	-Модел Е121 о Е33 -Удостоверение за адресна регистрация (по желание)

три месеца		
Записвания за периоди по дълги от три месеца	Роднини на граждани на ЕС, работещи в друга държава членка	- Модел Е109 о Е37 - Удостоверение за адресна регистрация (по желание)
Записвания за периоди по дълги от три месеца	Жертви на търговията с хора, участващи в програми за социално подпомагане, според чл 18 закон 286/98	- Декларация от полицейския участък или от организацията или от асоциацията която се занимава с програмата за социално подпомагане
Записвания за периоди по дълги от три месеца	Легално пребиваващ гражданин от поне пет години	- Удостоверение за постоянен престой

Легенда:

INAIL Istituto nazionale per le assicurazioni contro gli infortuni sul lavoro - Национален Институт за осигуровки срещу инциденти на работното място;

INPS Istituto nazionale della previdenza sociale- Национален Институт за социална застраховка (пенсии) ;

SSN Servizio sanitario nazionale- Национална Здравна Система ;

AUSL или ASL Azienda di unità sanitaria locale- Местна (районна) здравна служба;

SUI Sportello unico per l'immigrazione- Единно Гише за Емиграцията;

CCIAA Camere di Commercio, Industria, Artigianato e Agricoltura - Камери за Търговия, Индустрия, Занаяти и за Селско стопанство;

TEAM tessera sanitaria europea- Европейска Здравна Книжка;

CIP Centro per l'impiego- Районни Трудови Центрове.